

NIEZWYKŁY ŚWIAT ROŚLIN W POWIECIE KŁOBUCKIM

Babka zwyczajna

Babka zwyczajna (*Plantago major*)

Gatunek należący do rodziny babkowatych. W języku polskim funkcjonuje wiele nazw tej rośliny: babka szerokolistna, babka szeroka, podróżnik. Roślina lecznicza, ma działanie wykrztuśne i przeciwzapalne.

Brzoza brodawkowata

Brzoza brodawkowata (*Betula pendula*)

Gatunek należący do rodziny brzozowatych. Inne nazwy to brzoza zwisła, brzoza biała. Roślina lecznicza, ma działanie moczopędne, odtruwające i wzmacniające. Kora brzozowa może być stosowana w leczeniu trądziku.

Bluszcz kurdybanek

Bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*)

Gatunek należący do rodziny jasnowatych. Nazywany jest też bluszczem ziemnym, kurdybankiem, obłożnikiem. Jest surowcem zielarskim, stosuje się przeciw zatruciu ołowiem, ma działanie przeciwzapalne i przeciwbakteryjne. Stosuje się go jako przyprawa do zup, ma korzenny zapach.

Bez czarny

Bez czarny, dziki bez czarny (*Sambucus nigra*)

Gatunek należący do rodziny piżmaczkowatych i rodziny bzuwaty, Zwany bzem pospolitym. Roślina lecznicza, kwiaty mają działanie przeciwzapalne, z owoców można zrobić konfitury. Na surowo roślina jest trująca, zawiera substancję zwaną sambunigriną.

Chaber bławatek

Chaber bławatek (*Centaurea cyanus*)

Gatunek należący do rodziny astrowatych. Inaczej nazywany modrak, jasieniec, kwiatek wołoszek. Roślina lecznicza, ma działanie moczopędne, przeciwzapalne. Stosuje się go przy chorobach skóry i oczu. Kiedyś był stosowany jako barwnik, roślina miododajna.

Dziurawiec

Dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*)

Gatunek z rodziny dziurawcowatych. Ma zastosowanie w ziołolecznictwie. Podczas stosowania dziurawca należy unikać światła słonecznego, gdyż zawarta w nim hiperycyna może spowodować reakcje fototoksyczne.

Dzika róża

Róża dzika (*Rosa canina*)

Gatunek z rodziny różowatych. Potoczna nazwa to psia róża lub szypszyna. Jest to roślina zielarska, zawiera dużo witaminy C, jest stosowana do konfitur czy win. Ma działanie wzmacniające, moczopędne. Jest stosowana w kuchni, w Szwecji przygotowuje się z niej zupę różaną.

Dzwonek rozpierzchły

Dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*)

Gatunek z rodziny dzwonkowatych. Kwiaty posiadają specjalny mechanizm zapobiegający samozapyleniu, gdyby jednak nie doszło do zapłodnienia krzyżowego, zapewnia sobie tę możliwość.

Glistnik jaskółcze ziele

Glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*)

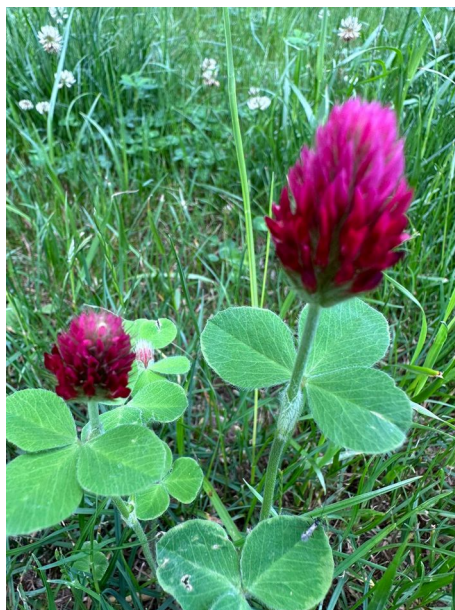
Bylina z rodziny makowatych. Jest stosowany w ziołolecznictwie, używany jest w leczeniu ludowym do usuwania kurzajek, jego sok jest koloru pomarańczowego. Roślina w nadmiarze może być trująca. Zawiera liczne **alkaloidy** działające rozkurczowo na mięśnie gładkie.

Jaskier ostry

Jaskier ostry (*Ranunculus acris*)

Gatunek z rodziny jaskrowatych. Kwiaty intensywnie żółte. Roślina ta jest trująca, jak wszystkie jaskry zawiera ranunkulinę. Bydło nie zjada go. W sianie w postaci wysuszonej traci właściwości trujące. Właściwości lecznicze, wywar stosowany jest do problemów skórnych.

Koniczyna łąkowa

Koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*)

Gatunek z rodziny bobowatych. Inaczej nazywana koniczyna czerwona, różowa. Jest to roślina przede wszystkim pastewna i miododajna. Liście są trzy-listkowe, u tej rośliny nie występują liście cztero-listkowe. Na korzeniach możemy zaobserwować bakterie brodawkowate.

Koniczyna biała

Koniczyna biała (*Trifolium repens*)

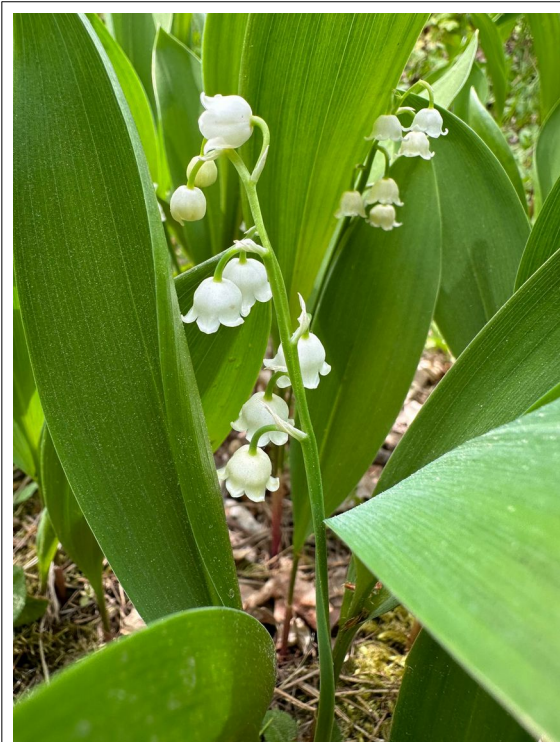
Gatunek z rodziny bobowatych, zwana inaczej rozesłana. Kwiaty w kolorze od białego do kremowego, kulista główka zawiera od 40 do 80 obcocylnych kwiatów motylkowych, Roślina pastewna i miododajna. Stosowana w ziołolecznictwie i jest azotolubna. Bywa czterolistna.

Krwawnik pospolity

Krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*)

Gatunek z rodziny astrowatych. Nazwy ludowe to żeniszek i złocien krwawnik. Jego lecznicze właściwości stosuje się w chorobach wrzodowych i przy leczeniu hemoroidów. Przyprawą są młode liście o gorzkawoślonym, korzennym smaku.

Konwalia majowa

Konwalia majowa (*Convallaria majalis*)

Gatunek zaliczany obecnie do rodziny szparagowatych. Mają niewielkie kwiaty o charakterystycznym zapachu i dzwinkowatym kształcie, czerwone owoce bardzo rzadko powstają. Liście, kwiaty i owoce konwalii są silnie trujące, zdarzają się przypadki śmiertelne po zjedzeniu konwalii czy nawet zastosowaniu kosmetyków czy perfum o zapachu konwalii.

Kruszyna pospolita

Kruszyna pospolita (*Frangula alnus*)

Gatunek krzewu rodziny szakłakowatych. Dawniej nazywana była szakłakiem. Dorasta do 5-7 m wysokości. Roślina silnie trująca, u ludzi spożycie owoców może powodować wymioty i biegunkę. Jej owoce są przysmakiem dla zwierząt.

Łopian gajowy

Łopian gajowy (*Arctium nemorosum*)

Gatunek z rodziny astrowatych. Rośnie w lasach i zaroślach. Jest rozsiewany przez zwierzęta, ponieważ jego owoce mają haczykowane łuski okrywające koszyczek. Jest to roślina dwuletnia.

Mak polny

Mak polny (*Papaver rhoeas*)

Gatunek z rodziny makowatych. Roślina ruderalna i azotolubna. Cała roślina jest trująca, zawiera biały sok mleczny, w którego skład wchodzi lekko trujący alkaloid reardyna i małe ilości papaweryny. Płatki zawierają mekocyjaninę oraz związki śluzowe. Nasiona maku zmieszane ze zbożem zabarwiają mąkę na żółto i powodują jej szybkie psucie się. Roślina lecznicza, mają działanie uspokajające, przeciwzapalne i powlekające.

Mniszek lekarski

Mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*)

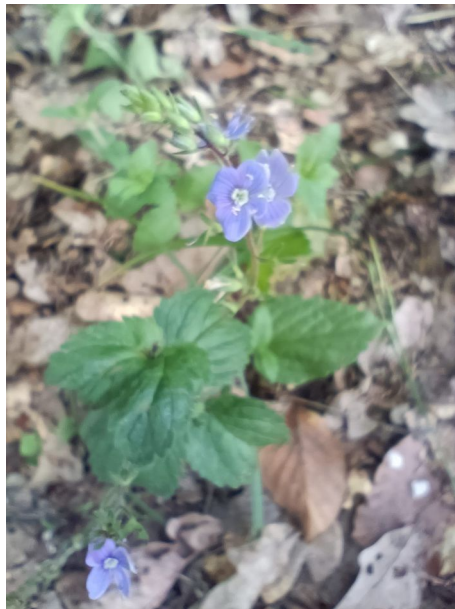
Roślina z rodziny astrowatych. Dawne i pospolite nazewnictwo to mlecch, dmuchawiec, mnich, bole oczy. Roślina szeroko stosowana w ziołolecznictwie, kwiaty, liście i korzeń. Mniszek znany jest z właściwości moczopędnych, przeciwzapalnych, mają działanie przeciwnowotworowe, preparaty z mniszka są używane przy chorobach układu pokarmowego.

Niezapominajka polna

Niezapominajka polna (*Myosotis arvensis*)

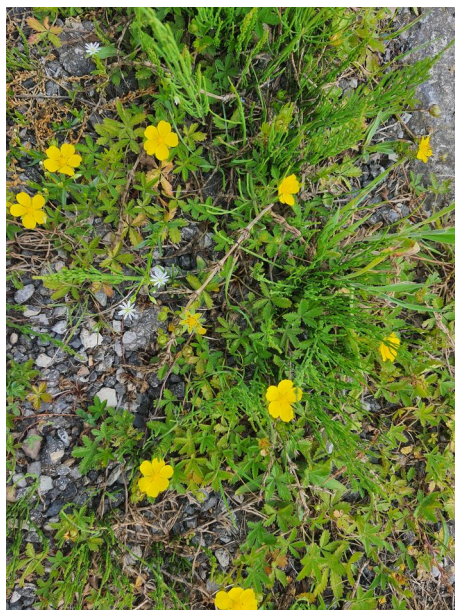
Gatunek z rodziny ogórecznikowatych. Niezapominajka jest pochodzenia śródziemnomorskiego, w Europie Środkowej pojawił się już w epoce brązu. Zaliczana jest do chwastów.

Przetacznik ożankowy

Przetacznik ożankowy (*Veronica chamaedrys*)

Gatunek z rodziny babkowatych. Porasta przydroża, obrzeża lasów, łąki. Bywa chwastem, ale często pełni funkcję ozdobną. Jest mrozoodporny.

Pięciornik rozłogowy

Pięciornik rozłogowy (*Potentilla reptans*)

Gatunek z rodziny różowatych. Kwiaty ma pięciopłatkowe. Jest rośliną żywicielską rzadkiego motyla powszelatka armorykańskiego. Jest rośliną leczniczą, ma działanie bakteriobójcze i przeciwzapalne.

Podagrycznik pospolity

Podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*)

Należy do rodziny selerowatych. Nazwy zwyczajowe to krzemionka, kozia stopa. Jest rośliną stosowaną w kuchni, można przyrządzić z nich sałatki lub w kosmetyce, ma działanie rozgrzewające i poprawiające kondycję skóry.

Poziomka pospolita

Poziomka pospolita (*Fragaria vesca*)

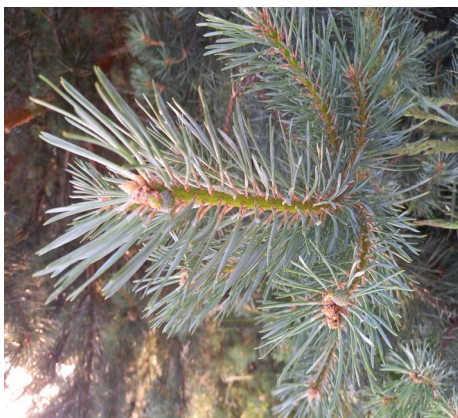
Gatunek z rodziny różowatych. Zwyczajowe nazwy to czerwona jagoda, koziomka. Znana ze słodkich owoców, mniejszych od truskawek. Roślina hodowlana, owoce zawierają dużo witaminy C. Surowcem zielarskim są młode liście, co ważne dziko rosnące. Odmiany ogrodowe nie mają właściwości leczniczych.

Pokrzywa zwyczajna

Pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*)

Gatunek z rodziny pokrzywowatych. Z powodu obecności klująco-parzących włosków powoduje bolesne podrażnienia skóry ludzi i zwierząt zwanych dermatozą. Jest to roślina lecznicza, obniża poziom cukru we krwi, wspomaga przemianę materii, stosuje się ją przy stanach zapalnych dróg moczowych.

Sosna zwyczajna

Sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*)

Drzewo z rodziny sosnowatych. Osiąga wysokość do 30 m. Kwiaty męskie z pyłkiem w kolorze żółtym, żeńskie w kolorze czerwonym. Drewno sosny jest surowcem meblarskim, służy do pozyskiwania celulozy. Jest rośliną zielarską, produkuje się olejek sosnowy, pędy mają dużo witaminy C. Ma działanie przeciwbakteryjne i wykrztuśne.

Stokrotka pospolita

Stokrotka pospolita (*Bellis perennis*)

Gatunek z rodziny astrowatych. Uprawiana jest jako roślina ozdobna. Jest surowcem zielarskim. Napary ze stokrotki stosuje się przy nieregularnej menstruacji i przy złej przemianie materii. Zewnętrznie stosuje się stokrotkę do kąpieli, jako środek kojący i przeciwzapalny.

Szczawik zajęczy

Szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*)

Gatunek z rodziny szczawikowatych. Jest rośliną kwasolubną i ceniolubną. Listki szczawika stulają się w nocy i przy zachmurzeniu. Zjawisko to zwane jest "snem roślin", w ten sposób dochodzi do regulacji wyparowywania wody przez roślinę. Roślina lecznicza, duże dawki mogą być toksyczne. Zawiera duże ilości witaminy C.

Ślaz zaniedbany

Ślaz zaniedbany (*Malva neglecta*)

Gatunek należący do rodziny ślazowatych. Potocznie nazywany babi serek, babski chleb. Roślina ruderalna, bywa chwastem na polach i w ogrodzie. Roślina lecznicza, ma działanie zmiękczające, przeciwzapalne, żółciopędne.

Topola osika

Topola osika (*Populus tremula*)

Gatunek drzewa z rodziny wierzbowatych. Osiąga wysokości do 30 m. Stosowana jest do produkcji mebli, zapalek, celulozy. Roślina lecznicza, ma działanie moczopędne, przeciwgorączkowe i obniża poziom mocznika.

Wyka ptasia

Wyka ptasia (*Vicia cracca*)

Gatunek z rodziny bobowatych. Czepia się innych roślin za pomocą wąsów. Jest to roślina miododajna i pastewna, jednak tylko przed wytworzeniem owoców, te są szkodliwe ponieważ zawierają związki toksyczne dla zwierząt (wicjaninę).